

Sayı : B.13.2.SSK.5.01.08.00/73-031- 658475
Konu : Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi

25.09.2008

GENELGE
2008 –85

1- Genel Açıklamalar:

Bilindiği üzere, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun, 12/3/2008 tarihli ve 26814 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak 1/4/2008 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Anılan Kanunun “İndirim, istisna, destek ve teşvik unsurları” başlıklı 3 üncü maddesinin “Sigorta primi desteği” konulu üçüncü fıkrasında, “*Kamu personeli hariç olmak üzere teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projeleri ile rekabet öncesi işbirliği projelerinde ve teknogirişim sermaye desteklerinden yararlanan işletmelerde çalışan Ar-Ge ve destek personeli ile 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2 nci Maddesi uyarınca ücreti gelir vergisinden istisna olan personelin; bu çalışmaları karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesinin yarısı, her bir çalışan için beş yıl süreyle Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.*”

Uygulama ve denetim esasları konulu 4 üncü maddesinde ise,

“(1) Bu Kanun kapsamındaki destek ve teşvik unsurlarından yararlananların bu Kanunda öngörülen şartları taşıdıklarına ilişkin tespitler en geç iki yıllık süreler itibarıyla yapılır.

(2) Bu Kanunun 3 üncü Maddesinde belirtilen gelir vergisi stopajı ve sigorta primi işveren hissesine ilişkin teşviklerden yararlanacak olan destek personelinin tam zaman eşdeğeri sayısı, toplam tam zamanlı Ar-Ge personeli sayısının yüzde onunu geçemez.

(3) Asgari Ar-Ge personeli sayısının hesabında fiilen ve tam zamanlı olarak çalışan personelin üçer aylık dönemler itibarıyla ortalaması esas alınır.

...

(5) Bu Kanun kapsamındaki indirim, istisna, destek ve teşviklerden yararlananlar; 193 sayılı Kanunun 89 uncu Maddesinin birinci fıkrasının (9) numaralı bendi, 5520 sayılı Kanunun 10 uncu Maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve 29/1/2004 tarihli ve 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun aynı mahiyetteki hükümlerinden ayrıca yararlanamazlar.

(6) Bu Kanunun uygulamasına ve denetimine ilişkin usul ve esaslar, TÜBİTAK'ın görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından birlikte çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

hükümleri yer almaktadır.

5746 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin altıncı fıkrasına dayanılarak, Maliye Bakanlığı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca müştereken hazırlanan ve 31/7/2008 tarihli, 26953 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak 1/8/2008 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliğinin “Sigorta primi desteği uygulaması” başlıklı 11 inci maddesinde ise,

(1) Kamu personeli hariç olmak üzere, teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projeleri ile rekabet öncesi işbirliği projelerinde ve teknogirişim sermaye desteklerinden yararlanan işletmelerde çalışan Ar-Ge personeli ile destek personelinin, 5 inci madde kapsamındaki çalışmaları nedeniyle elde ettikleri ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesinin yarısı; 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici ikinci maddesi uyarınca ücreti gelir vergisinden istisna tutulmuş fiilen çalışan personelin gelir vergisi istisnasının uygulandığı sürece gelir vergisinden istisna tutulan ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesinin yarısı, beş yılı aşmamak üzere Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.

(2) İşveren hissesi sigorta primi desteğinden yararlanacak olan destek personelinin tam zaman eşdeğer sayısı toplam tam zamanlı Ar-Ge personeli sayısının %10'unu aşamaz. Küsuratlı sayılar tama iblağ edilir. Destek personelinin toplam tam zamanlı Ar-Ge personeli sayısının %10'unu aşması hâlinde, brüt ücreti en az olan destek personelinin ücretinden başlamak üzere sigorta primi işveren hissesi teşviki uygulanır. Brüt ücretlerin aynı olması hâlinde, sigorta primi işveren hissesi teşviki uygulanacak destek personeli işverence belirlenir.

(3) Sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanılabilmesi için teknoloji merkezi işletmelerinin TEKMER müdürlüğünden, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan vakıflar tarafından desteklenen Ar-Ge ve yenilik projelerinde desteği veren kamu kurum/kuruluşu veya kanunla kurulan vakıftan, uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projeleri için TÜBİTAK'tan, Ar-Ge merkezleri ile rekabet öncesi işbirliği projeleri için Sanayi ve Ticaret Bakanlığından, teknogirişim sermaye desteği alan işletmeler için merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinden, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında ücreti gelir vergisinden istisna tutulan personel çalıştıran işverenlerin, sigortalının bölgede fiilen çalışıp çalışmadığını denetlemekle yükümlü yönetici şirketten alacakları belgeyle işyerinin bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik (Devredilen SSK) İl Sigorta Müdürlüğüne yazılı olarak müracaat etmeleri şarttır.

(4) İşveren hissesi sigorta prim desteğinden, Kanunda aranılan şartların taşındığına ve bu Yönetmeliğin ilgili maddeleri gereğince destekten yararlanmaya hak kazanıldığına ilişkin ilgili kurum, kuruluş veya denetimle görevli şirket tarafından düzenlenen belgenin alındığı tarihten itibaren yararlanır.

(5) İşverenlerin, işveren hissesi sigorta prim desteğinden yararlanabilmeleri için kapsama giren sigortalıların çalışmalarına ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içinde Sosyal Güvenlik (Devredilen SSK) İl Sigorta Müdürlüğüne vermeleri zorunludur. Söz konusu belgenin yasal süresi dışında verilmesi hâlinde, Kanunda belirtilen sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanılamaz ve bu belgelerdeki sigorta primlerinin sigortalı ve işveren hisselerinin tümü işverenlerden tahsil edilir.

(6) Kapsama giren sigortalılara ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içinde verilmesi hâlinde, tahakkuk eden sigorta primi işveren hissesinin yarısı ile sigortalı hissesinin işverenlerce ödenip ödenmediğine bakılmaksızın, sigorta primi işveren hissesinin diğer yarısı Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.

(7) Sigorta primi işveren hissesi desteğinin hesaplanmasında, bu kapsamdaki personelin fiilen Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine ayırdıkları zamanın, toplam çalışma zamanına oranı dikkate alınır.

(8) Kapsama giren personelin ay içindeki çalışmalarının tamamının Ar-Ge ve yenilik faaliyetleriyle ilgili olması hâlinde hak kazanılmış hafta tatili ve yıllık ücretli izin süreleri de bu kapsamda değerlendirilir. Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde kısmi zamanlı olarak çalışan personelin hak kazanılmış hafta tatili ve yıllık ücretli izin süreleri sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasında dikkate alınmaz.

(9) İşveren hissesi sigorta prim desteği, kapsama giren her bir personel için Kanunda sayılan şartları taşımaları kaydıyla, Kanuna göre Sosyal Güvenlik Kurumuna ilk defa bildirilmeye başlanılan tarihten itibaren beş yılı aşmamak üzere uygulanır. Destekten yararlanılmaya başlandıktan sonra herhangi bir sebeple çalışmaya ara verilmesi veya destekten yararlanılmaya başlandıktan sonra işten ayrılıp aynı işe tekrar başlanması ya da Kanun kapsamına giren başka bir işyerinde çalışmaya başlanması bu süreyi uzatmaz.

(10) Kanun kapsamında sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanan sigortalılardan dolayı ayrıca, 5084 sayılı Kanunun değişik 4 üncü maddesi ve 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesinde öngörülen sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanılamaz. Ancak, Ar-Ge ve destek personeli dışında kalan personel ile tam zamanlı Ar-Ge personeli sayısının %10'unu aşan tam zaman eşdeğer destek personeli için gerekli şartların taşınması hâlinde, 5084 ve 4857 sayılı kanunlarda öngörülen sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanılabilir.

(11) İşveren hissesi sigorta prim desteğinden yararlanan işyerlerinin, Sosyal Güvenlik Kurumunun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca veya Kanunun 4 üncü maddesi gereğince yapılacak denetimler sonucunda ya da TEKMER müdürlüğünden, yönetici şirketlerden veya resmî kurum ve kuruluşlardan alınacak belgelerden işveren hissesi sigorta prim desteğinden yararlanabilmek için gerekli şartları taşımadıklarının anlaşılması hâlinde, daha önce Maliye Bakanlığınca karşılanmış olan işveren hissesi sigorta prim tutarları, ödeme vadesinin bittiği tarihi takip eden aydan başlanarak sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümleri gereğince hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte işverenlerden tahsil edilir.

(12) Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2 nci maddesi uyarınca ücreti gelir vergisinden istisna tutulmuş ve bölgede fiilen çalışan personelin ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasında, Yönetmeliğin bu maddesi dışındaki diğer şartlar aranmaz. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki yönetici şirketler bu destekten yararlanan işverenlerin ilgili mevzuata göre gerekli şartları taşıyıp taşımadığını denetlemek, şartların taşınmadığının tespiti hâlinde durumu işyerinin bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik (Devredilen SSK) İl Sigorta Müdürlüğüne 10 gün içinde bildirmekle yükümlüdür.

(13) Birinci fıkra kapsamına giren işverenlerin Ar-Ge ve yenilik faaliyetleriyle ilgili birden fazla işyerinin olması durumunda, kapsama giren her bir işyeri için ayrı başvuru yapılır ve her bir işyeri ayrı ayrı değerlendirilir. İşyerlerinin, aynı organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş birden fazla Ar-Ge merkezinin bulunması durumunda, her bir Ar-Ge merkezi için yeni işyeri dosyası tescil edilmek suretiyle ayrı başvuru yapılır.

(14) Tamamlanmamış bir Ar-Ge ve yenilik projesinin devredilmesi durumunda, Ar-Ge ve yenilik projesini devralan işletme, gerekli şartları taşıması hâlinde işveren hissesi sigorta primi desteğinden yararlanır. Buna karşın, tamamlanmış bir Ar-Ge ve yenilik projesinin devredilmesi durumunda, Ar-Ge ve yenilik projesini devralan işletme, işveren hissesi sigorta primi desteğinden yararlanamaz.

(15) Hizmetleri ve ücretleri daha önce Kanuna göre bildirilmiş olan sigortalılara, işverenlerince, toplu iş sözleşmelerine istinaden ücret farkı ödenmesine karar verilmesi ve Ar-Ge yenilik faaliyetleriyle ilgili çalışmalara ait ücret farklarına ilişkin ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin toplu iş sözleşmesinin imzalandığı ayı takip eden ayın sonuna kadar Kuruma verilmesi hâlinde, işveren hissesi sigorta primi desteğinden yararlanılabilir.

(16) Birinci fıkra kapsamında belirtilen projelerde görev alan veya işletmelerde çalışan kamu personeli, aylık sosyal güvenlik destek primine tabi olanlar, 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler ile topluluk sigortasına tabi olanlar için, işveren hissesi sigorta primi desteğinden yararlanılamaz.

(17) Kanun kapsamına giren sigortalılara ücret dışında yapılan ödemeler, Kanun

kapsamında düzenlenen aylık prim ve hizmet belgesinde yer alan prime esas kazanç dâhil edilmez. Bu ödemeler, destek kapsamına girmeyen aylık prim ve hizmet belgesiyle Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilir.

(18) Kanun kapsamında düzenlenen aylık prim ve hizmet belgelerinden dolayı tahakkuk eden işsizlik sigortası primleri hakkında işveren hissesi sigorta primi desteği uygulanmaz.

(19) Kanun kapsamına giren sigortalılar için düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgeleri için damga vergisi alınmaz.

(20) Yukarıdaki hükümler çerçevesinde doğan sigorta prim desteği tutarları, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren takvim yılının üçer aylık dönemleri itibarıyla Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne bildirilir.”

hükümlerine yer verilmiştir.

Bu bağlamda, gerek 5746 sayılı Kanun, gerekse anılan Kanunun uygulamasına ve denetimine ilişkin hazırlanan yönetmelik uyarınca, Sosyal Güvenlik İl/Merkez Müdürlüklerince yapılacak olan işlemler ile uygulamanın usul ve esasları aşağıda açıklanmıştır.

2- Kapsama Giren İşyerleri:

5746 sayılı Kanun kapsamına;

- Teknoloji merkezi işletmeleri,
- Ar-Ge merkezleri,
- Ar-Ge ve yenilik projelerinde faaliyet göstermekle birlikte, sözkonusu faaliyetleri kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan vakıflar veya uluslararası fonlarca desteklenen işletmeler,
- Ar-Ge ve yenilik projeleri TÜBİTAK tarafından yürütülen işletmeler,
- Rekabet öncesi işbirliği projeleri bulunan işletmeler,
- Teknogirişim sermaye desteği alan işletmeler,
- 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında ücreti gelir vergisinden istisna tutulan personel çalıştıran işletmeler, girmektedir.

3- Kapsama Giren İşyerlerince Yapılacak Başvurunun Şekli ve Yeri:

5746 sayılı Kanunda öngörülen sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanılabilmesi için,

- Teknoloji merkezi işletmelerinin; TEKMER müdürlüğünden,
  - Ar-Ge ve yenilik projelerinde faaliyet göstermekle birlikte, sözkonusu faaliyetleri kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan vakıflar tarafından desteklenen işletmelerin; desteği veren kamu kurum veya kuruluşundan ya da kanunla kurulan vakıftan,
  - Ar-Ge ve yenilik projeleri uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen işletmelerin; TÜBİTAK'tan,
  - Ar-Ge merkezlerinin ve rekabet öncesi işbirliği projeleri bulunan işletmelerin; Sanayi ve Ticaret Bakanlığından,
  - Teknogirişim sermaye desteği alan işletmelerin; merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinden,
  - 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında ücreti gelir vergisinden istisna tutulan personel çalıştıran işletmelerin; denetimle yükümlü şirketten,
- alacakları belge ile, işyerinin bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik İl/Merkez Müdürlüğüne yazılı olarak müracaat etmeleri gerekmektedir.

4- Başvuru Üzerine Sosyal Güvenlik İl/Merkez Müdürlüklerimizce Yapılacak İşlemler:

5746 sayılı Kanunda öngörülen işveren hissesi sigorta prim desteğinden yararlanmaya hak kazanıldığına ilişkin (ilgili kurum, kuruluş, vakıf veya denetimle görevli şirketlerden alınan

belgeler ile birlikte) yapılan yazılı müracaatlar üzerine, dilekçe ve eki ilgili kurum, kuruluş, vakıf veya şirketten alınan yazı, Sigorta Primleri Servislerine intikal ettirilecektir. Adı geçen servis personeli tarafından gerekli inceleme yapıldıktan sonra, uygun görülmesi halinde, dilekçe ve eki belgeler sistem üzerinde gerekli kodlamanın yapılmasını teminen mucip ekinde süpervizöre intikal ettirilecektir.

Süpervizör tarafından, işveren sistemi ana menüden 9-1-3-9 nolu seçenekler işaretlenmek suretiyle erişilen “5746 SAYILI ARGE KANUNUNA TABİ İŞYERLERİ GİRİŞ” menüsü vasıtasıyla gerekli kodlama yapıldıktan sonra, kapsama giren sigortalılar için düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgeleri, 5746 sayılı Kanun türü seçilmek suretiyle Kuruma gönderilebilecektir.

5-Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğinden Yararlanılmaya Başlanılacak Tarih:

5746 sayılı Kanunda öngörülen sigorta primi işveren hissesi desteğinden;

- Teknoloji merkezi işletmeleri, Ar-Ge ve yenilik projesinin onaylandığı,
- Ar-Ge merkezleri, Ar-Ge merkezi belgesinin düzenlendiği,
- Rekabet öncesi işbirliği projeleri bulunan işletmeler, proje sözleşmesinin yürürlüğe girdiği,

- Teknogirişim sermaye desteği alan işletmeler, kamu idaresi tarafından iş planının onaylandığı,

- Ar-Ge ve yenilik projeleri, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan vakıflar veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen işletmeler, destek karar yazısının düzenlendiği veya proje sözleşmesinin yürürlüğe girdiği,

4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki işletmeler, ücreti gelir vergisinden istisna tutulan personel çalıştırmaya başladıkları,

tarihten itibaren yararlanılabileceklerdir.

Örnek 1- Ar-Ge merkezi bulunan (B) Anonim Şirketinin, Ar-Ge Merkezi Belgesini, Sanayi ve Ticaret Bakanlığında 20/8/2008 tarihinde itibariyle almış olduğu varsayıldığında, anılan işveren tarafından kapsama giren sigortalılar için 5746 sayılı Kanun türü seçilmek suretiyle düzenlenecek ilk belge, 2008/Ağustos ayna ilişkin aylık prim ve hizmet belgesi olacaktır. Destekten yararlanmaya hak kazanıldığına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca düzenlenen belgenin 20/8/2008 tarihinde alınmış olması nedeniyle, 2008/Ağustos ayna ilişkin 5746 sayılı Kanun türü seçilmek suretiyle düzenlenmiş olan aylık prim ve hizmet belgesinde kayıtlı sigortalıların prim ödeme gün sayıları 2008/Ağustos ayının 31 gün çekmesi nedeniyle 12 günden fazla olamayacaktır. Dolayısıyla, anılan işverenin 2008/Ağustos ayında 5746 sayılı Kanun kapsamına giren sigortalılarına ilişkin 1/8/2008 ila 19/8/2008 tarihleri arasındaki çalışmaları, Kanun türü seçilmeksizin düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgesi ile Kuruma bildirilecektir.

Öte yandan, 5746 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce başlanılmış olan Ar-Ge ve yenilik projelerinde; kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projelerine ilişkin destek karar yazısı veya proje sözleşmesinin 1/4/2008 tarihinden önce yürürlüğe girmiş olması halinde veya 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki işletmelerin, ücreti gelir vergisinden istisna tutulan personeli 1/4/2008 tarihinden önce çalıştırmaya başlamış olmaları halinde, sözkonusu destekten 1/4/2008 tarihinden itibaren yararlanılabilecektir.

Örnek 2- 1 nolu örnekteki işverenin Ar-Ge Merkezi Belgesini 12/1/2008 tarihinde almış olduğu varsayıldığında, sözkonusu işveren, sigorta primi işveren hissesi desteğinden 2008/Nisan ayna ilişkin düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgesinden başlayarak faydalanabilecektir.

6- Kapsama Giren Sigortalılar:

5746 sayılı Kanun çeşidi seçilmek suretiyle düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgeleri ile;

- Ar-Ge merkezlerinin, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projeleri ile rekabet öncesi işbirliği projelerinde ve teknogirişim sermaye desteklerinden yararlanan işletmelerin Ar-Ge faaliyetlerinde doğrudan görevli olan araştırmacı ve teknisyenlerinin (Ar-Ge personelinin) tamamı ile Ar-Ge personel sayısının yüzde onunu aşmamak kaydıyla Ar-Ge faaliyetlerine katılan veya bu faaliyetlerle doğrudan ilişkili yönetici, teknik eleman, laborant, sekreter, işçi ve benzeri personel (destek personeli),

- 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2 nci maddesi uyarınca ücreti gelir vergisinden istisna tutulmuş fiilen çalışan personel, bildirilebilecektir.

Örnek 1- Teknogirişim sermaye desteği alan (C) Anonim Şirketince, Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde; 150 Ar-Ge personeli, 40 destek personeli ve Ar-Ge faaliyetlerinde doğrudan görevli olmadığı gibi Ar-Ge faaliyetlerine katılmayan ve bu faaliyetlerle doğrudan ilişkisi de bulunmayan 15 personel istihdam edildiği varsayıldığında, anılan işveren tarafından 5746 sayılı Kanun türü seçilmek suretiyle düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgesinde 150 Ar-Ge personelinin tamamı ile 150 Ar-Ge personelinin %10'una isabet eden 15 destek personeli bildirebilecek, buna karşın 25 destek personeli ile Ar-Ge faaliyetlerine katılmayan 15 personel 5746 sayılı Kanun türü seçilmeksizin Kuruma bildirilecektir.

Diğer taraftan, sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanacak olan destek personeli sayısı, Ar-Ge personeli sayısının %10'u dikkate alınmak suretiyle tespit edileceğinden, Ar-Ge personel sayısı X 10 / 100 işlemi sonucunda elde edilen sayının küsuratlı çıkması halinde, bulunan sayı tama iblağ edilecektir.

Örnek 2- Ar-Ge ve yenilik projesi uluslararası fonlarca desteklenen (Z) Limited Şirketince Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde 2008/Kasım ayında 21 tam zamanlı Ar-Ge personeli ve 7 destek personeli istihdam edildiği varsayıldığında, sözkonusu ayda sigorta primi işveren hissesi desteğinden, 21 Ar-Ge personelinin tamamı ile, $21 \times 10 / 100 = 2,1 = 3$ destek personelinden dolayı yararlanılabilecek, buna karşın $7 - 3 = 4$ destek personelinden dolayı bahse konu destekten yararlanılamayacaktır.

Öte yandan, destek personeli sayısının toplam tam zamanlı Ar-Ge personel sayısının %10'undan fazla olması halinde, sigorta primi işveren hissesi desteğinden, ilgili aydaki brüt ücreti en az olan destek personellerinden dolayı yararlanılabilecektir.

Örnek 3- 2 nolu örnekteki işyerinde çalışan destek personelinin 2008/Kasım ayındaki brüt ücretlerinin;

- (A) destek personeli: 700,00 YTL
- (B) destek personeli: 800,00 YTL
- (C) destek personeli: 700,00 YTL
- (D) destek personeli: 1.000,00 YTL
- (E) destek personeli: 2.000,00 YTL
- (F) destek personeli: 2.500,00 YTL
- (G) destek personeli: 1.500,00 YTL

olduğu varsayıldığında, 2008/Kasım ayında destek personelinin ancak 3'ünden dolayı sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanılabileceğinden, bahse konu ayda brüt ücretleri en az olan (A), (B) ve (C) destek personelinden dolayı sözkonusu destekten istifade edilebilecektir

Sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanılacak destek personelinin tespitinde, destek personelinin tamamının brüt ücretlerinin aynı olduğu veya brüt ücreti en az olan destek personeli sayısının, destekten yararlanılacak toplam destek personeli sayısından fazla olması halinde, sigorta prim desteğinden yararlanılacak destek personeli, işverence belirlenecektir.

Örnek 4- 2 nolu örnekteki işyerinde çalışan destek personelinin 2008/Kasım ayındaki brüt ücretlerinin;

- (A) destek personeli: 700,00 YTL
- (B) destek personeli: 800,00 YTL
- (C) destek personeli: 700,00 YTL
- (D) destek personeli: 800,00 YTL
- (E) destek personeli: 2.000,00 YTL
- (F) destek personeli: 2.500,00 YTL
- (G) destek personeli: 800,00 YTL

olduğu varsayıldığında, sigorta primi işveren hissesi desteğinden 2008/Kasım ayında çalışan destek personelinden brüt ücreti 700,00 YTL olan (A) ve (C) destek personeli ile birlikte brüt ücretleri 800,00 YTL olan (B), (D) ve (G) destek personelinden işveren tarafından belirlenecek bir destek personeli olmak üzere, toplam 3 destek personelinden dolayı yararlanılabilecektir.

7- Kapsama Girmeyen Sigortalılar:

5746 sayılı Kanunda öngörülen sigorta primi işveren hissesi desteğinden;

7.1- Teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projeleri ile rekabet öncesi işbirliği projelerinde ve teknogirişim sermaye desteklerinden yararlanan işletmelerin:

- Ar-Ge personel sayısının yüzde onunu aşan destek personelinden dolayı,
- Ar-Ge faaliyetlerinde doğrudan görevli olmadığı gibi Ar-Ge faaliyetlerine katılmayan ve bu faaliyetlerle doğrudan ilişkisi de bulunmayan personelinden dolayı,

7.2- Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde faaliyet gösteren işyerlerinde çalışmakla birlikte, ücretinden gelir vergisi kesilen personelden dolayı,

7.3- 7.1 ve 7.2 nolu bölümlerde belirtilen işyerlerinde çalışan kamu personeli ile aylık sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalıştırılan personelden, araçlar (taşıyonlar) tarafından çalıştırılan sigortalılardan, 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler ve topluluk sigortasına tabi olanlardan dolayı,

yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.

8- Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğinden Yararlanma Süresi:

Sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasından, 31/12/2023 tarihine kadar uygulanmak üzere, kapsama giren her bir sigortalı için en fazla beş yıl süreyle yararlanılması mümkün bulunmaktadır.

Örnek 1- 17/8/2008 tarihinden itibaren sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanmaya hak kazanmış olan (Y) Limited Şirketinin, 17/8/2008 ve önceki tarihlerde işe almış olduğu 73 Ar-Ge personelinin bulunduğu varsayıldığında, anılan işveren, sigorta primi işveren hissesi desteğinden, sözkonusu 73 sigortalıdan dolayı, 16/8/2013 tarihine kadar yararlanabilecektir.

Örnek 2- 1 nolu örnekteki işveren tarafından Ar-Ge personeli olan (A) sigortalısının 23/10/2008 tarihinde, (B) sigortalısının ise 5/9/2009 tarihinde işe alınmış olduğu varsayıldığında, anılan işveren sigorta primi işveren hissesi desteğinden,

- (A) sigortalısından dolayı, 22/10/2013,
  - (B) sigortalısından dolayı, 4/9/2014,
- tarihine kadar yararlanabilecektir.

Destekten yararlanılmaya başlanıldığı tarihten sonra çeşitli nedenlerle çalışmaya ara verilmesi veya destekten yararlanılmaya başlandıktan sonra işten ayrılıp aynı işe tekrar

başlanılması ya da destek kapsamına giren başka bir işyerinde çalışmaya başlanması durumunda dahi, sözkonusu beş yıllık sürenin uygulamasında herhangi bir değişiklik olmayacaktır.

Örnek 3- 14/10/2008 tarihinden itibaren sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanmaya hak kazanmış olan (D) Anonim Şirketinin Ar-Ge faaliyetlerinde çalışmakta olan ve hizmetleri de 14/10/2008 tarihinden itibaren 5746 sayılı Kanun çeşidi seçilmek suretiyle bildirilen (A) sigortalısının, 15/9/2009 tarihinde askerlik görevini yapmak üzere işten ayrıldığı ve 21/11/2010 tarihinde aynı işyerindeki Ar-Ge faaliyetleri ile ilgili işine tekrar başlamış olduğu varsayıldığında, anılan sigortalıdan dolayı sigorta primi işveren hissesi desteğinden gerekli şartların taşınması kaydıyla 14/10/2013 tarihine kadar yararlanılabilecektir. Dolayısıyla, bahse konu sigortalının askerlik görevini yapmak üzere çalışmadan geçirdiği süreler beş yıllık süreye dahil olup (16/9/2009 ila 20/11/2010 tarihleri arasındaki süreler) beş yıllık süreye ilave edilmeyecektir.

9- Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğinden Yararlanabilmek İçin Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinin Verilmesi

İşveren hissesi sigorta prim desteğinden yararlanabilmesi için, kapsama giren sigortalıların kapsama giren çalışmaları dolayısıyla 5746 sayılı Kanun türü seçilmek suretiyle düzenlenmiş olan aylık prim ve hizmet belgelerinin, Kuruma, yasal süresi içinde verilmesi gerekmektedir.

Sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanmak üzere, işyerinin bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik İl/Merkez Müdürlüğüne yapılacak müracaatın, 5746 sayılı Kanun kapsamında düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgesinin yasal verilme süresi sona erdikten sonra yapılması halinde, sigorta primi işveren hissesi desteğinden, gerekli şartların sağlanmış olması kaydıyla yasal verilme süresi sona ermemiş ilk aylık prim ve hizmet belgesinden başlanılarak yararlanılabilecektir.

Örnek 1- Ar-Ge ve yenilik projesi, bir kamu kurumu tarafından desteklenen (A) Limited Şirketinin 5746 sayılı Kanunda aranılan şartların taşındığına ve destekten yararlanmaya hak kazanıldığına ilişkin belgeyi, desteği yapan kamu kurumundan 19/9/2008 tarihinde almış olmasına rağmen, destekten yararlanmak üzere işyerinin bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne 20/11/2008 tarihinde müracaat ettiği varsayıldığında, 2008/Eylül ayına ilişkin aylık prim ve hizmet belgesinin yasal verilme süresi 31/10/2008 tarihinde sona ermiş olduğundan, sözkonusu işveren, sigorta primi işveren hissesi desteğinden 2008/Ekim ayına ilişkin aylık prim ve hizmet belgesinden başlayarak yararlanabilecektir.

Hal böyle olmakla birlikte, Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesine Yönelik Uygulama ve Denetim Yönetmeliğinin yayımlandığı tarihten önce sözkonusu destekten yararlanmaları gerektiği halde, bu Genelgenin yayımlandığı tarihten önce anılan Kanunda aranılan şartların taşındığına ve destekten yararlanmaya hak kazanıldığına ilişkin belgelerini Sosyal Güvenlik İl/Merkez Müdürlüklerine ibraz edememiş olmaları nedeniyle sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanamamış olan işverenlerin, destekten yararlanmaya hak kazanıldığına ilişkin belgeleri işyerinin bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik İl/Merkez Müdürlüklerine ibraz etmeleri ve kapsama giren sigortalılar için Kanun türü seçilmeksizin düzenlenmiş ve yasal süresi içinde Kuruma verilmiş asıl veya ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgeleri için iptal nitelikte, aynı sigortalılar için 5746 sayılı Kanun türü seçilmek suretiyle asıl nitelikte aylık prim ve hizmet belgesi vermeleri halinde, bu süreler için de sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanılabilecektir.

Dolayısıyla, 5746 sayılı Kanunda öngörülen sigorta primi işveren hissesi desteğinden 2008/Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz ve Ağustos aylarından dolayı yararlanması gerektiği halde yararlanamamış olan işverenlerin, yasal süresi geçirildikten sonra Kuruma verecekleri 5746 sayılı Kanun türü seçilmek suretiyle düzenlenmiş aylık prim ve hizmet belgelerinden dolayı sözkonusu destek hükümlerinden istifade edilmesi mümkün bulunmakta, buna karşın, 2008/Eylül ve sonrası aylardan dolayı 5746 sayılı Kanun türü seçilmek suretiyle yasal süresi dışında verilen aylık prim ve hizmet belgelerinden dolayı bahse konu destekten yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, hizmetleri ve ücretleri daha önce 5746 sayılı Kanun çeşidi seçilmek suretiyle Kuruma bildirilmiş olan sigortalılara, işverenlerince, toplu iş sözleşmelerine istinaden ücret farkı ödenmesine karar verilmesi ve Ar-Ge yenilik faaliyetleri ile ilgili çalışmalara ait ücret farklarına ilişkin ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin toplu iş sözleşmesinin imzalandığı ayı takip eden ayın sonuna kadar Kuruma verilmesi halinde, sözkonusu ücret farklarından dolayı da sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanılabilecektir.

10- Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğinden Yararlanılabilmesi İçin Ar-Ge Merkezlerinde Çalıştırılması Gereken Asgari Ar-Ge Personeli:

Bir işletmenin Ar-Ge merkezi olabilmesi için, organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş, münhasıran yurt içinde araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunan, en az 50 tam zamanlı eşdeğer Ar-Ge personeli istihdam ediliyor olması gerekmektedir. Ar-Ge merkezinde çalışan tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli sayısı ise, fiilen çalışan Ar-Ge personelinin, çalışma sürelerine göre üçer aylık dönemler itibarıyla hesaplanan toplam çalışma süresinin, bir kişinin üç aylık tam zamanlı çalışma süresine bölünmesi suretiyle bulunacaktır.

Buna göre, Ar-Ge merkezlerinde çalışan tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli sayısı; fiilen çalışan Ar-Ge personelinin üçer aylık dönemler itibarıyla bulunan toplam çalışma süresinin, 90 güne bölünmesi suretiyle hesaplanacaktır. Başka bir ifade ile;

Tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli sayısı = Ar-Ge personelinin üç aylık dönemdeki Ar-Ge faaliyetleri ile ilgili prim ödeme gün sayısı / 90

formülü üzerinden hesaplanacaktır.

Üçer aylık dönemler, geçici vergilendirme dönemleri olup,

Birinci üç aylık dönem; Ocak-Şubat-Mart,

İkinci üç aylık dönem; Nisan-Mayıs-Haziran,

Üçüncü üç aylık dönem; Temmuz-Ağustos-Eylül,

Dördüncü üç aylık dönem; Ekim-Kasım-Aralık,

olarak dikkate alınacaktır.

Örnek 1- Ar-Ge merkezi belgesini almış olan (B) Anonim Şirketinin Ar-Ge merkezinde çalıştırdığı Ar-Ge personelinin, Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile ilgili olarak 2008 yılı dördüncü üç aylık dönemdeki prim ödeme gün sayısının;

2008/Ekim ayında; 1.519 gün,

2008/Kasım ayında; 1.426 gün,

2008/Aralık ayında; 1.784 gün,

olduğu varsayıldığında,

2008 yılı dördüncü üç aylık dönem itibarıyla;

toplam prim ödeme gün sayısı $1.519 + 1.426 + 1.784 = 4.729$,

tam zaman eşdeğer Ar-Ge personel sayısı ise, $4.729 / 90 = 52,54$

olacaktır.

Üç aylık geçici vergilendirme dönemi itibarıyla asgari 50 tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli çalıştırma şartını yerine getiren Ar-Ge merkezleri 5746 sayılı Kanunda öngörülen sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanılabilecekler, buna karşın üç aylık geçici vergilendirme dönemi itibarıyla asgari 50 tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli çalıştırma şartını yerine getiremeyen Ar-Ge merkezleri, şartların tekrar sağlandığı üç aylık geçici vergilendirme dönemine kadar sözkonusu destekten yararlanamayacaklardır.

Örnek 2- Ar-Ge merkezi belgesini almış olan (A) Limited Şirketine ait Ar-Ge merkezinde çalışan Ar-Ge personelinin, 2009 yılı birinci üç aylık dönemde Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile ilgili prim ödeme gün sayısının;

2009/Ocak ayında; 1.613 gün,

2009/Şubat ayında; 1.497 gün,

2009/Mart ayında; 1.574 gün olduğu varsayıldığında,

Ar-Ge personelinin toplam prim ödeme gün sayısı $1.613 + 1.497 + 1.574 = 4.684$, üç aylık dönemdeki tam zaman eşdeğer Ar-Ge personel sayısı ise, $4.684 / 90 = 52,04$ olduğundan, 2009 yılı birinci üç aylık geçici vergilendirme dönemi itibariyle asgari 50 tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli çalıştırma koşulu yerine getirilmiş olması nedeniyle, sözkonusu işveren, 2009/Ocak, Şubat ve Mart ayları için 5746 sayılı Kanunda öngörülen sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanabilecektir.

Örnek 3- 1 nolu örnekteki Ar-Ge merkezinde çalışan Ar-Ge personelinin, 2009 yılı ikinci üç aylık dönemde Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile ilgili prim ödeme gün sayısının;

2009/Nisan ayında; 1.512 gün,

2009/Mayıs ayında; 1.395 gün,

2009/Haziran ayında; 1.411 gün olduğu varsayıldığında,

sözkonusu dönemdeki Ar-Ge personelinin toplam prim ödeme gün sayısı $1.512 + 1.395 + 1.411 = 4.318$, üç aylık dönemdeki tam zaman eşdeğer Ar-Ge personel sayısı ise, $4.318 / 90 = 47,98$ olduğundan, 2009 yılı ikinci üç aylık geçici vergilendirme dönemi itibariyle asgari 50 tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli çalıştırma koşulunun yerine getirilmemiş olması nedeniyle, sözkonusu işveren, 2009/Nisan, Mayıs ve Haziran ayları için 5746 sayılı Kanunda öngörülen sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanamayacaktır.

Ar-Ge merkezlerinin, Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde çalışan Ar-Ge personeline ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerini 5746 sayılı Kanun türünü seçmek suretiyle Kuruma göndermeleri gerekmektedir. Ancak herhangi bir üç aylık vergilendirme dönemi sonunda asgari 50 tam zamanlı eşdeğer Ar-Ge personeli çalıştırma koşulunun yerine getirilmemiş olduğunun anlaşılması halinde, daha önce aynı vergilendirme dönemine ilişkin 5746 sayılı Kanun türü seçilerek düzenlenmiş aylık prim ve hizmet belgeleri için iptal nitelikte, sözkonusu aylar için Kanun türü seçilmeksizin asıl veya ek nitelikte aylık prim ve hizmet belgeleri düzenlenerek, işyerinin bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik İl/Merkez Müdürlüğüne kağıt ortamında verilecektir. Daha önce Maliye Bakanlığınca karşılanmış olan işveren hissesi prim tutarları ise, ödeme vadesinin bittiği tarihten ödemelerin yapıldığı tarihe kadar gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte işverenlerden tahsil edilecektir.

Örnek 4- Ar-Ge merkezi belgesini almış (Z) Limited Şirketine ait Ar-Ge merkezinde çalışan Ar-Ge personelinin, 2008 yılı dördüncü üç aylık dönemde Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile ilgili prim ödeme gün sayısının;

2008/Ekim ayında; 1.576 gün,

2008/Kasım ayında; 1.379 gün,

2008/Aralık ayında; 1.506 gün,

olduğu varsayıldığında,

Ar-Ge personelinin toplam prim ödeme gün sayısı $1.576 + 1.379 + 1.506 = 4.461$, üç aylık dönemdeki tam zaman eşdeğer Ar-Ge personel sayısı ise, $4.461 / 90 = 49,56$ olduğundan, 2008 yılı dördüncü üç aylık geçici vergilendirme dönemi itibariyle asgari 50 tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli çalıştırma koşulu yerine getirilmemiş olması nedeniyle, sözkonusu işveren, 2008/Ekim, Kasım ve Aralık ayları için 5746 sayılı Kanunda öngörülen sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanamayacaktır.

Bu durumda, 2008/Ekim, Kasım ve Aralık aylarında çalıştırılan tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli sayısının 50'ye ulaşmadığının tespit edildiği 2008/Aralık ayına ilişkin aylık prim ve hizmet belgesinin Kuruma gönderileceği 2009/Ocak ayında, 2008/Aralık ayına ait aylık prim ve hizmet belgesi Kanun türü seçilmeksizin Kuruma gönderildikten sonra, daha önce 5746 sayılı Kanun türü seçilerek Kuruma gönderilmiş olan 2008/Ekim ve Kasım aylarına ilişkin aylık prim ve hizmet belgeleri için iptal nitelikte, aynı aylara ilişkin Kanun türü seçilmeksizin düzenlenmiş asıl veya ek nitelikte aylık prim ve hizmet belgeleri, işyerinin bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik İl/Merkez Müdürlüğüne kağıt ortamında verilecek ve daha önce Maliye Bakanlığınca karşılanmış

olan işveren hissesi prim tutarları gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte işverenden tahsil edilecektir. Daha önce 5746 sayılı Kanun türü seçilerek yasal süresi içinde Kuruma verilmiş olan 2008/Ekim ve Kasım aylarına ilişkin aylık prim ve hizmet belgeleri için, düzeltme amacıyla ve yasal süresi dışında, Kanun türü seçilmeksizin Kuruma verilen asıl veya ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinden dolayı oluşan idari para cezaları ise, Ünite İtiraz Komisyonu kararı ile iptal edilecektir.

Diğer taraftan, 5746 sayılı Kanunun uygulamasına ilişkin olarak hazırlanan Yönetmelikte, asgari 50 tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli çalıştırma şartına ulaşıp ulaşılmadığının tespitinde, Ar-Ge merkezlerinde çalışan tam zaman eşdeğer Ar-Ge personelinin Ar-Ge ve yenilik faaliyetleriyle ilgili prim ödeme gün sayılarının üç aylık dönemler itibariyle ortalamasının esas alınacağı öngörülmüştür. Ancak, Ar-Ge Merkezi belgesinin Sanayi ve Ticaret Bakanlığından alındığı tarihi (herhangi bir üç aylık geçici vergilendirme döneminin ilk gününde alınmış olması durumu hariç olmak üzere) takip eden ilk üç aylık vergilendirme döneminin başına kadar, asgari 50 tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli çalıştırma şartının yerine getirilip getirilmediği hususunun üç aylık dönem itibariyle tespiti mümkün olamayacaktır.

Bu nedenle, Ar-Ge merkezi belgesinin alındığı tarihten ilk üç aylık vergilendirme döneminin başına kadar asgari 50 tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli çalıştırma şartının yerine getirilip getirilmediği hususunun tespiti sırasında, tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli sayısı,

-Belgenin alındığı ayda, Ar-Ge personelinin ilgili aydaki Ar-Ge faaliyetleri ile ilgili prim ödeme gün sayısı / belgenin alındığı ayda belgenin alındığı tarihten sonraki kalan gün sayısı,

-Varsa, ilk vergilendirme döneminin başına kadar olan ay/aylarda, Ar-Ge personelinin ilgili aydaki Ar-Ge faaliyetleri ile ilgili prim ödeme gün sayısı / 30

formülü üzerinden hesaplanacaktır.

Örnek 5- Ar-Ge merkezi belgesini 17/8/2008 tarihinde almış olan (E) Anonim Şirketine ait Ar-Ge merkezinde çalışan Ar-Ge personelinin, Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile ilgili prim ödeme gün sayısının;

2008/Ağustos ayında; 713 gün,

2008/Eylül ayında; 1.579 gün,

2008/Ekim ayında; 1.923 gün,

2008/Kasım ayında; 1.498 gün,

2008/Aralık ayında; 1.613 gün, (2008 yılı dördüncü üç aylık dönem)

olduğu varsayıldığında,

2008/Ağustos ayı için, bahse konu aydaki prim ödeme gün sayısının 713 gün, belgenin alındığı ayda belgenin alındığı tarihten sonra kalan gün sayısının ise 15 gün olduğu nazara alınarak;

Tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli sayısı = $713 / 15 = 47,53$ olduğundan, anılan işveren, 2008/Ağustos ayı itibariyle asgari 50 tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli çalıştırma koşulunu yerine getirmemiş olması nedeniyle, 5746 sayılı Kanunda öngörülen sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanamayacaktır.

2008/Eylül ayı için, bahse konu aydaki prim ödeme gün sayısının 1.579 gün olduğu, nazara alınarak;

Tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli sayısı = $1.579 / 30 = 52,63$ olduğundan, anılan işveren, 2008/Eylül ayı itibariyle asgari 50 tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli çalıştırma koşulunu yerine getirmiş olması nedeniyle, 5746 sayılı Kanunda öngörülen sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanabilecektir.

2008 yılı dördüncü üç aylık döneme gelindiğinde ise,

$1.923 + 1.498 + 1.613 = 5.034$

$5.034 / 90 = 55,93$ asgari 50 tam zaman eşdeğer Ar-Ge personel çalıştırma şartı sağlanmış olduğundan söz konusu üç aylık dönemde de bahse konu destekten istifade edilebilecektir.

Diğer taraftan, Ar-Ge merkezlerinde çalıştırılan Ar-Ge personelinin ay içindeki prim ödeme gün sayılarının hesaplanması sırasında, araçlar tarafından çalıştırılan Ar-Ge personeli ile kamu personeli ve sosyal güvenlik destek primine tabi çalışan Ar-Ge personelinin prim ödeme gün sayıları hesaplamaya dahil edilmeyecektir.

11- Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Faaliyet Gösteren İşletmeler:

4691 sayılı Kanuna göre, Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde faaliyet gösteren işletmelerin, denetimle görevli olan şirketten alacakları belge ile sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanmaya hak kazandıklarını belgelemeleri kaydıyla, bu işyerlerinde fiilen çalışan ve ücretleri gelir vergisinden istisna tutulan araştırmacı, yazılımcı ve Ar-Ge personelinin tamamından dolayı sözkonusu destekten yararlanabilecektir.

Diğer taraftan, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki yönetici şirketler bu destekten yararlanan işverenlerin ilgili mevzuata göre gerekli şartları taşıyıp taşımadıklarını denetlemek ve şartları taşımadıkları tespit edilen işyerlerini, işyerinin bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik İl / Merkez Müdürlüğüne 10 gün içinde bildirmekle yükümlüdür.

12- Diğer Teşvik Kanunlarından Yararlanan İşverenlerin 5746 Sayılı Kanunda Öngörülen Destek Hükümünden Yararlanmalarına İlişkin Usul ve Esaslar:

Diğer teşvik Kanunlarına istinaden sigorta primi işveren hissesi teşviki uygulamasından yararlanmakta olan işverenlerin, teşvik kapsamına giren sigortalılarından dolayı aynı dönem için ve mükerrer olarak 5746 sayılı Kanunda öngörülen destekten yararlanmaları mümkün bulunmamaktadır.

Ancak, Ar-Ge ve destek personeli dışında kalan personel ile tam zamanlı Ar-Ge personeli sayısının yüzde onunu aşan tam zaman eşdeğer destek personeli için gerekli şartların sağlanmış olması kaydıyla, diğer Kanunlarda öngörülen teşvik hükümlerinden yararlanılması mümkün bulunmaktadır.

Yine, 4691 sayılı Kanun gereği Teknoloji Geliştirme Bölgesinde faaliyet gösteren ve ücretinden gelir vergisi kesilmeyen sigortalılardan dolayı 5746 sayılı Kanunda öngörülen destekten yararlanmakta olan işverenler, ücretinden gelir vergisi kesilen personelden dolayı gerekli koşulları sağlamış olmaları kaydıyla diğer Kanunlarda öngörülen teşvik hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

Örnek - Teknoloji Geliştirme Bölgesinde faaliyet gösteren ve çalıştırmış olduğu araştırmacı, yazılımcı ve AR-GE personelinin tamamından dolayı 5746 sayılı Kanunda öngörülen sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanmakta olan (D) Limited Şirketinin, araştırmacı, yazılımcı ve AR-GE personeli niteliğinde olmayan (ücretinden gelir vergisi kesilen) özürlü bir sigortalıyı işe aldığı varsayıldığında, anılan işveren, özürlü sigortalıdan dolayı 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinde öngörülen sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanabilecektir.

İşe alınan özürlü sigortalının araştırmacı olduğu varsayıldığında ise, bu durumda sigorta primi işveren hissesi desteğinden aynı dönem ve aynı sigortalı için yalnızca bir defa yararlanılması mümkün olduğundan, sözkonusu sigortalı, ya 5746 ya da 4857 sayılı Kanun türü seçilmek suretiyle düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgesi ile Kuruma bildirilebilecektir.

13- Sigorta Primi İşveren Hisselinin Maliye Bakanlığınca Karşılanacak Kısımının Hesaplanması:

5746 sayılı Kanun kapsamına giren sigortalıların, kapsama giren çalışmaları karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesinin yarısı, Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanacaktır.

Örnek 1- 5746 sayılı Kanunda öngörülen sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanmaya hak kazanmış, iş kazası ve meslek hastalığı prim oranı 2 olan (A) Anonim Şirketinin,

kapsama giren sigortalılarına ilişkin 5746 sayılı Kanun çeşidi seçilmek suretiyle düzenlemiş olduğu aylık prim ve hizmet belgesinde;

<u>Kişi sayısı</u>	<u>Prim ödeme gün sayısı</u>	<u>Prime esas kazanç tutarı</u>
70	2014	76.850,00 YTL

olduğu varsayıldığında,
 $76.850 \times 14 \% = 10.759,00$ YTL sigortalı hissesi,
 $76.850 \times 20 \% = 15.370,00$ YTL işveren hissesi olacağından,
 $15.370 / 2 = 7.685,00$ YTL işveren hissesinin, işveren tarafından ödenecek kısmı,
 $15.370 / 2 = 7.685,00$ YTL işveren hissesinin, Maliye Bakanlığınca karşılanacak kısmı,
 $10.759,00$ YTL + $7.685,00$ YTL = $18.444,00$ YTL tutarındaki kısım, işveren tarafından ödenecektir.

Dolayısıyla, işveren hissesi prim tutarının Maliye Bakanlığınca karşılanacak olan kısmının hesaplanması sırasında, sigortalıların hak ettikleri ücretlerinin prime esas kazanç alt sınırının üzerinde olup olmadığına bakılmayacaktır.

Diğer taraftan, kapsama giren sigortalılara ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içinde Kuruma verilmiş olması halinde, tahakkuk eden sigorta primi işveren hissesinin yarısı ile sigortalı hissesinin işverenlerce ödenip ödenmediğine bakılmaksızın, sigorta primi işveren hissesinin diğer yarısı Maliye Bakanlığınca karşılanacaktır.

14- Kapsama Giren Sigortalılara Yapılan, Ancak Kapsama Girmeyen Ödemeler:

Kapsama giren sigortalılara yapılan ücret dışındaki (ikramiye, prim v.b) ödemeler ile, kapsama giren sigortalıların Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri dışındaki çalışmaları nedeniyle hak ettikleri ücretleri, destek kapsamına alınmadığından, bu nitelikteki ödemeler Kanun türü seçilmeksizin düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgesi ile Kuruma bildirilecektir.

Örnek 1- İşveren hissesi sigorta prim desteğinden yararlanmaya hak kazanmış (D) Limited Şirketince, Ar-Ge personeli olan (A) sigortalısına 2008/Kasım ayındaki çalışmalarından dolayı brüt 2.500,00 YTL ücret ve 1.500,00 YTL ikramiye ödenmiş olduğu varsayıldığında, bahse konu sigortalının 2.500,00 YTL tutarındaki ücreti, prim ödeme gün sayısı da belirtilerek 5746 sayılı Kanun türü seçilmek suretiyle düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgesi ile, 1.500,00 YTL tutarındaki ikramiyesi ise, prim ödeme gün sayısı 0 (sıfır) olarak yazılmak suretiyle Kanun türü seçilmeksizin düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgesi ile Kuruma bildirilecektir.

Diğer taraftan, kapsama giren personelin ay içindeki çalışmalarının tamamının Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile ilgili olması halinde, hak kazanılmış hafta tatili ve yıllık ücretli izin süreleri anılan Kanun kapsamında değerlendirilecek, buna karşın Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde kısmi zamanlı olarak çalışan personelin hak kazanılmış hafta tatili ve yıllık ücretli izin süreleri sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasında dikkate alınmayacaktır.

Örnek 2- Sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanmaya hak kazanmış (E) Anonim Şirketinin Ar-Ge personeli olan (A) sigortalısının, 2008/Eylül ayının 12 gününde Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri kapsamında, ayın kalan günlerinde ise Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri dışındaki işlerde çalışmış olduğu varsayıldığında, 2008/Eylül ayma ilişkin olarak 5746 sayılı Kanun türü seçilmek suretiyle düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgesine, sözkonusu sigortalının prim ödeme gün sayısı 12 gün olarak, prime esas kazanç tutarı ise 12 günlük çalışması karşılığında hak ettiği ücreti kaydedilecek, aynı aya ilişkin olarak Kanun türü seçilmeksizin düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgesine ise sözkonusu sigortalının Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri dışındaki çalışmaları ile ay içindeki çalışmalarından dolayı hak kazandığı hafta tatiline ilişkin prim ödeme gün sayısı 18 gün olarak, prime esas kazanç tutarı ise 18 günlük çalışması karşılığında hak ettiği ücreti kaydedilecektir.

Hal böyle olmakla birlikte, ay içindeki çalışmalarının bir kısmı Ar-Ge faaliyetleri kapsamında, bir kısmı Ar-Ge faaliyetleri dışında olan sigortalılar için iki ayrı aylık prim ve hizmet belgesinden bildirilen prim ödeme gün sayısının toplamının 30'u geçmemesi gerekmektedir.

Buna göre, kapsama giren sigortalıların 28, 29 veya 31 gün çeken ayların tamamında çalışmış olmalarına rağmen, söz konusu ayların bazı günlerinde Ar-Ge faaliyetleri kapsamında, bazı günlerinde ise kapsam dışındaki işlerde çalışmaları halinde, her iki belgede kayıtlı prim ödeme gün sayısının toplamının 30'un altında veya üstünde olması mümkün olmadığından, 5746 sayılı Kanun çeşidi seçilmek suretiyle düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı prim ödeme gün sayısı, Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri kapsamında fiilen çalışılan gün sayısı üzerinden, kapsama girmeyen çalışmalardan dolayı düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgesinde kayıtlı prim ödeme gün sayısı ise 30 güne tamamlanmak suretiyle hesaplanacaktır.

Öte yandan, kapsama giren işverenlerce, aynı ayda aynı sigortalı için iki ayrı aylık prim ve hizmet belgesi düzenlenmesi gerektiği durumlarda, gerek 5746 sayılı Kanun türü seçilmek suretiyle, gerekse Kanun türü seçilmeksizin düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgeleri için eksik gün nedeni olarak "Diğer Nedenler" seçeneği işaretlenecek ve bu prim belgeleri ile ilgili olarak Kuruma verilecek olan "Ek-8 Sigortalıların Eksik Gün Bildirim Formları" ekine, sigortalıların bildirildiği diğer prim belgesinin sureti konulacaktır.

15- İşyerlerinin Kontrolü, Denetimi ve Muvazaalı İşlemlerin Önlenmesi:

15.1- Aylık prim ve hizmet belgelerini 5746 sayılı Kanun türünü seçmek suretiyle Kuruma göndermiş olan Ar-Ge merkezlerinin, her bir geçici vergilendirme dönemi itibarıyla asgari 50 tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli çalıştırma şartını yerine getirip getirmediğini, başka bir ifade ile anılan Kanunda öngörülen destekten yararlanmaya hak kazanmış olup olmadıkları hususu 5746 sayılı Kanun türü seçilmek suretiyle Kuruma bildirilmiş olan aylık prim ve hizmet belgelerindeki prim ödeme gün sayılarına bakılmak suretiyle 10 nolu bölümde yapılan açıklamalar doğrultusunda kontrol edilecek ve sonucuna göre işlem yapılacaktır.

15.2- İşveren hissesi sigorta prim desteğinden yararlanmış olan işverenlerin, Kurumumuzun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca veya resmi kurum, kuruluş ya da denetimle görevli şirketler tarafından yapılan denetimler sonucunda veya teknoloji merkezi kurullarından, yönetici şirketlerden ya da resmi kurum ve kuruluşlardan alınacak belgelerden sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanabilmek için gerekli şartları taşımadıklarının veya gerekli şartları taşımalarına rağmen kapsama girmeyen sigortalılar için de sözkonusu destekten yararlanılmış olduklarının ya da kapsama giren sigortalılara ödenen ücret dışındaki ödemelerden dolayı da sözkonusu destek hükümlerinden yararlanmış olduklarının anlaşılması halinde, daha önce karşılanmaması gerektiği halde Maliye Bakanlığınca karşılanmış olan sigorta primi işveren hissesi tutarları, ödeme vadesinin bittiği tarihi takip eden aydan başlanarak sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümleri gereğince hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte işverenlerden tahsil edilecektir.

Dolayısıyla bu nitelikteki işyeri işverenlerinden, 5746 sayılı Kanun çeşidi seçilmek suretiyle düzenlenmiş aylık prim ve hizmet belgeleri için iptal nitelikte, Kanun türü seçilmeksizin asıl veya ek nitelikte aylık prim ve hizmet belgelerinin düzenlenerek Kuruma verilmesi istenilecek, verilmemesi halinde ise, sözkonusu belgeler Kurumca re'sen düzenlenecek ve daha önce Maliye Bakanlığınca yersiz olarak karşılanmış olan sigorta primleri, ödeme vadesinin bittiği tarihten tahsil tarihine kadar gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte işverenlerden tahsil edilecektir.

16- Aynı İşverenin Kapsama Giren Birden Fazla İşyerinin Bulunması:

Sigorta primi işveren hissesi desteği kapsamına giren işletmelerin Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile ilgili birden fazla işyerinin olması durumunda, kapsama giren her bir işyeri için, destekten yararlanmaya hak kazanıldığına ilişkin ilgili kurum, kuruluş veya denetimle görevli şirketten ayrı belge alınacak ve işyerinin bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik İl/Merkez Müdürlüğüne ayrı başvuru yapılacaktır.

Dolayısıyla, işveren hissesi sigorta prim desteğinden istifade edilebilmesi için gerekli olan şartlar, her bir işyeri için ayrı ayrı yerine getirilmiş olacaktır.

Kapsama giren işletmelere ait aynı işyerinde, birden fazla Ar-Ge merkezinin bulunması durumunda ise, her bir Ar-Ge merkezinde çalıştırılan sigortalılardan dolayı işveren hissesi sigorta prim desteğinden yararlanabilmesi için gerekli şartların ayrı ayrı sağlanmış olması gerektiğinden, bu nitelikteki işyerlerindeki her bir Ar-Ge merkezinde dolayı yeni işyeri dosyası tescil edilmek suretiyle ayrı başvuru yapılacaktır.

17- Kapsama Giren İşletmelerin Devredilmesi:

Tamamlanmamış bir Ar-Ge ve yenilik projesinin veya 4691 sayılı Kanun gereği ücreti gelir vergisinden istisna tutulan personel çalıştıran bir işletmenin devredilmesi durumunda, devralan işletmeler, destekten yararlanmaya hak kazandıklarına ilişkin alacakları belge ile, işyerinin bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik İl/Merkez Müdürlüğüne yazılı olarak müracaat etmeleri ve gerekli şartları taşımaları halinde sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanabilecekler, buna karşın, tamamlanmış bir Ar-Ge ve yenilik projesinin devredilmesi durumunda, Ar-Ge ve yenilik projesini devralan işletme, işveren hissesi sigorta primi desteğinden yararlanamayacaktır.

18- Destek Uygulamasının Sona Erdiği Haller:

5746 sayılı Kanunda öngörülen sigorta primi işveren hissesi desteği,

a- Asgari 50 tam zamanlı eş değer Ar-Ge personeli çalıştırma şartının gerçekleşmediği durumlarda, sözkonusu şartın gerçekleştirilmediği vergilendirme dönemi,

b- Ar-Ge ve yenilik projelerinde, projenin herhangi bir nedenle sona ermesi veya projeye verilen desteğin son bulması halinde Ar-Ge ve yenilik faaliyeti sona ermiş sayılacağından, projenin sona erdiği/desteğin son bulduğu tarih,

c- KOSGEB teknoloji merkezi işletmelerinde yürütülen projelerin herhangi bir nedenle sona ermesi veya projeye verilen desteğin son bulması halinde Ar-Ge ve yenilik faaliyeti sona ereceğinden, projenin sona erdiği/desteğin son bulduğu tarih,

d- Rekabet öncesi işbirliği projesi içinde yer alan işletmelerde, projenin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde, projenin sona erdiği tarih, proje sözleşmesinin iptal edilmesi halinde ise denetime başlanılan tarih,

itibarıyla uygulanmaz.

19- Diğer Hususlar:

19.1- Kamu işletmelerinin, sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanmaları mümkün olmadığından, mahiyet kodu (1) ve (3) olarak tescil edilen veya resmi nitelikte olduğu halde mahiyet kodu (2) kodu ile tescil edilmiş olan işyerleri kapsama dahil edilmeyecektir.

19.2- Kapsama giren işletmelerin, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi hizmet ve yapım işlerinin gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetleri ile özel bina inşaatlarında çalıştırdıkları sigortalılarından dolayı sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanmaları mümkün bulunmamaktadır.

19.3- 5746 sayılı Kanun çeşidi seçilmek suretiyle düzenlenen aylık prim ve hizmet belgelerinden dolayı tahakkuk eden işsizlik sigortası primleri hakkında işveren hissesi sigorta primi desteği uygulanmayacaktır.

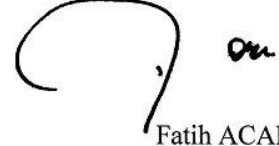
19.4- Kanun kapsamına giren sigortalılar için düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgeleri için damga vergisi tahakkuk ve tahsil edilmeyecektir.

19.5- İşveren hissesi sigorta prim desteğinden yararlanmak için ay içinde asgari 50 Ar-Ge personeli çalıştırma zorunluluğu yalnızca Ar-Ge Merkezleri için geçerli olup, kapsama giren diğer işyerlerinde sözkonusu destekten yararlanmak amacıyla asgari 50 tam zamanlı eşdeğer Ar-Ge personeli çalıştırma zorunluluğu bulunmamaktadır.

20- Muhasebe İşlemleri:

5746 sayılı Kanun kapsamına giren sigortalılara ilişkin işveren hissesi sigorta primlerinin Maliye Bakanlığından karşılanabilmesi amacıyla Muhasebe Servislerince yapılacak olan işlemler, Strateji Geliştirme Başkanlığı Bütçe ve Muhasebe Daire Başkanlığınca ayrıca açıklanacaktır.

Bilgi edinilmesini ve gereğinin buna göre yapılmasını rica ederim.

Fatih ACAR
Kurum Başkanı V.